

Justitsministeriet
Lovafdelingen

Den 10. januar 1996

Notat

om

visse ekspropriationsretlige spørgsmål i forbindelse med en påtænkt ændring af lov om råstoffer

1. Indledning

Ved skrivelse af 17. oktober 1995 har Skov- og Naturstyrelsen anmodet Justitsministeriet om en udtalelse om, hvorvidt et udkast til ændring af råstofloven, som styrelsen har udarbejdet, giver anledning til ekspropriationsretlige overvejelser. Baggrunden herfor er, at lovudkastet giver mulighed for visse indskrænkninger i adgangen til at udnytte de tilladeler til efterforskning og indvinding af råstoffer, der er udstedt med hjemmel i den gældende råstoflovs § 19, den tidligere råstoflovs § 15, og § 2, stk. 1, 2. pkt., i lov om kontinentalsoklen.

Under pkt. 2 omtales retsgrundlaget for de tilladelser, som Skov- og Naturstyrelsens lovudkast berører. Under pkt. 3 omtales lovudkastets indhold.

Notatets pkt. 4 indeholder en kort generel gennemgang af bestemmelsen i grundlovens § 73. Justitsministeriets overvejelser om den foreliggende sags spørgsmål er gengivet under pkt. 5.

Notatets indhold sammenfattes under pkt. 6.

2. Retsgrundlaget for de gældende tilladelser

2.1. Den gældende råstoflov

Bestemmelserne i kap. 4 i den gældende lov om råstoffer (lovbekendtgørelse nr. 165 af 10. marts 1992) regulerer adgangen til udnyttelse af råstofforekomster på søterritoriet og kontinentalsoklen.

Kapitlet indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

»§ 19. Efterforskning og indvinding af råstoffer på søterritoriet og indvinding af råstoffer på kontinentalsoklen må kun ske efter tilladelse fra miljøministeren.

Stk. 2. En tilladelse kan gives på nærmere angivne vilkår og for en tidsbegrænset periode

til indvinding på hele havbundsområdet eller på en begrænset del heraf.

§ 20. Miljøministeren kan til enhver tid med henblik på varetagelsen af de i loven nævnte formål fastsætte begrænsninger i arten og mængden af de råstoffer, der må indvindes i henhold til en tilladelse efter § 19.

§ 21. Miljøministeren kan i særligt afgrænsede områder begrænse eller standse en indvinding samt fastsætte generelle eller stedlige dybdegrænser.

Stk. 2. Miljøministeren kan fastsætte regler om, at indvinding ikke må ske i særlige naturtyper. Reglerne kan omfatte hele havbunden eller nærmere afgrænsede dele af denne.

§ 22. Miljøministeren kan give tilladelse til indvinding og efterforskning af råstoffer på søterritoriet og til indvinding af råstoffer på kontinentalsoklen i et område som nævnt i § 21, stk. 1.

Stk. 2. En tilladelse gives til en eller flere indvindere i et afgrænset område og for en periode på indtil 10 år.

.....

§ 24. Miljøministeren kan tilbagekalde en tilladelse efter § 19, stk. 1. Tilbagekaldelsen skal ske med et varsel på mindst 10 år. I tilfælde af grov eller gentagen overtrædelse af vilkår eller lovgivningen i øvrigt kan tilbagekaldelsen ske uden varsel.

§ 25. Miljøministeren kan til enhver tid begrænse eller tilbagekalde en tilladelse efter § 22.«

Om de tilladelser, der er udstedt efter den citerede bestemmelse i § 19, stk. 1, hedder det i